

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11421

Tarih : 09.04.2025

26646

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR**, tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. (09.04.2025)

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

2013 yılında yapılan TEDAŞ'ın özelleştirmesi sonrası Urfa, Mardin, Diyarbakır, Batman, Siirt ve Şırnak illerinde elektrik dağıtım hizmetleri Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'ne (DEDAŞ) devredilmiştir.

Tarımsal üretim ve hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı Siverek ilçesi ve köylerinde 8 saati bulan elektrik kesintileri ve buna bağlı su kesintileri nedeniyle hayat durma noktasına geldiği bilinmektedir.

Siverek ilçesi'ne bağlı Karakoyun Köyü, Bayırözü hattı ve Yoncalı hattında 8 saat ve üzeri yapılan kesintiler ve buna bağlı olarak yurttaşların yaşadığı mağduriyetler tarafımıza bildirilmiştir. Karakoyunlu Köyündeki aboneye ait rutin şekilde kesintilerin başlangıç tarihleri ve bitiş tarihleri şu şekilde SMS yoluyla iletilmiştir: 03.04.2025 08:00- 03.04.2025 17:00; 06.04.2025 09:00- 06.04.2025 17:30; 07.04.2025 09:00- 07.04.2025 17:00; 08.04.2025 08:00- 08.04.2025 17:00; 10.04.2025 08:00- 10.04.2025 17:00 arasında kesinti başlangıç saatleri ve bitiş süreleri planlanmıştır. Bu planlı kesintiler bildirim yapılmasına rağmen saatlere uygun hareket edilmediği ileri sürülmekte ve yurttaşların şikayetlerine söz konusu olmaktadır.

Siyasal iktidar; elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtım süreçlerinin özelleştirilmesinin yararlı ve ucuz olacağını ileri sürmüştü. Ancak 2001'de kabul edilen "Elektrik Piyasası Kanunu"yla birlikte ve 2008 yılında özelleştirme süreçlerini ve günümüzü koşullarını karşılaştırdığımızda durumun öyle olmadığını, yurttaşların temel enerji ihtiyacı sorunu yaşadığını göstermekte ve enerjiyi lüks tüketime dönüştürmüştür. Bunun yanında iktidar, şimdiye kadar sadece bu şirketlere daha fazla kaynak aktarmakla ve sorunları izlemekle yetindiği ileri sürülmektedir.

Elektrik dağıtım bölgelerinde yaşanan sorunlara çözümmüş gibi dayatılan özelleştirme politikaları sorunları büyütürken içinden çıkılmaz hale getirmiştir. Yurttaşların hafta içi ile hafta

sonları ve Ramazan Bayramı da dahil elektrik kesintisini yaşaması özelleştirme ile varılmak istenen sonuçların farklı olduğunu göstermektedir.

DEDAŞ kurumunun temel görevleri arasında; yurttaşlara güvenli, kaliteli, sürdürülebilir ve müşteri memnuniyeti çerçevesinde elektrik hizmeti vermesidir. Ancak kalitenin artacağı iddiasıyla yapılan özelleştirmeler tersine sonuçlar vermiş pahalı, kalitesiz ve büyük kesintilerin olduğu karanlık bir Siverek ilçesi ve kırsalı yaratmaktadır.

Durum böyle olunca da enerji alanında kronikleşen kesintiler yurttaşları canından bezdirmektedir. Kısacası en temel insani ihtiyaçlar başta olmak üzere akla gelebilecek sanayi üretimi, tarımsal sulama, beslenme, iletişim, ısınma gibi temiz ve konforlu çözüm olarak sunulan elektriğe dayalı uygulamalar yurttaşlara ulaşmamaktadır.

Elektrik üretimi ve dağıtımı; insanların enerji ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır. Özel sermayenin eline teslim edilmiş olması nedeniyle de elektrik kullanımı hem lüks hem de ulaşım sorunu barındırmaktadır.

Yaşananlar bizlere gösteriyor ki; özelleştirmeler sonucu enerjinin mülkiyetinin sermayenin eline terk edilmesi hem elektrik şirketlerinin sadece kar etmeye odaklandığını hem de kamudan devraldığı elektrik dağıtım altyapısının kaderine terk edildiğidir.

Tüm üretim, sağlık sistemi, tarımsal sulama, modern yaşam ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlar elektriğe entegre olduğundan bir yurttaşın ya da ilçenin ve köylerin erişimini kısıtlamak bir afet oluşturmaktadır.

Bu bağlamda:

1. 2002-2024 döneminde elektrik üretimi ve dağıtım için yapılan yatırımların toplam tutarı nedir?
2. DEDAŞ bugüne kadar Bakanlığın ve devletin teşviklerden yararlanmış mıdır?
3. Bakanlığınız tarafından enerji şirketlerinin ve kurumlarının denetimi yapılmakta mıdır?
4. DEDAŞ'a yapılan denetimlerin olumlu ve olumsuz sonuçlarını kamuoyuyla paylaşımı planlanmakta mıdır?
5. DEDAŞ'ın Siverek ilçesinin kırsalındaki planlı kesintilerinden Bakanlığın bilgisi var mıdır? Bu planlı elektrik kesintileri teknik ve altyapı sorunlarından mı yoksa başka gerekçelerle mi yapılmakta mıdır?
6. Siverek ilçesinin kırsalında haftalardır süren elektrik kesintilerinin kronikleşmesi normal midir?
7. Siverek ve kırsalındaki özelleştirmeden önce ve sonra altyapı yatırımlarının ne aşamada olduğuna ilişkin Bakanlığınızın bilgisindeyse paylaşımı kamuoyuna yapılacak mıdır?
8. DEDAŞ'ın elektrik kesintilerinin yasal ve idari gerekçesi nedir?
9. Enerji kesintilerinin tekrarlanmaması için neler yapılmalıdır ve ne tür önlemler alınması gerekmektedir?
10. Urfa ve ilçelerinde havaların ısınmasıyla elektrik ihtiyacında artış ve azalış olmakta mıdır?
11. Yaz aylarında da elektrik kesinti planlaması bulunmakta mıdır?

12. Elektrik kesintilerinden kaynaklı beyaz eşya hasarları- yanmaları ve gıda bozulmalarının önüne nasıl geçilmesi düşünülmektedir?
13. Tarım ve Orman Bakanlığının Taklit veya Tağşiş Yapılan Gıdalar Listesi gibi Bakanlığınız tarafından enerji şirketlerine ilişkin verimlilik, kesinti ve kalite paylaşımı planlanmakta mıdır?